

Datum
2021-04-26
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2021-2054

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående Återrapportering av åtgärder och aktiviteter utifrån revisorskollegiets granskning av hemlöshetsarbetet 2018 STK-2020-972

Arbetsmarknads- och socialnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar att kommunstyrelsen har remitterat stadskontorets förslag på åtgärder utifrån de rekommendationer som revisorskollegiet år 2018 lämnade till kommunstyrelsen och andra berörda nämnder.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att många av de förslag som ges i utredningen ökar förutsättningarna för staden att motverka hemlöshet.

Det finns fortfarande ett behov av att kommunstyrelsens roll blir tydligare när det gäller att leda och samordna arbetet med hemlösheten i staden.

Eftersom hemlöshet i huvudsak beror på bostadsbrist och svårigheterna för vissa grupper i samhället att få en bostad, behövs strategier som ökar utbudet av bostäder som betalnings-svaga hushåll kan få tillgång till. Det är viktigt att den kommande handlingsplanen för bostadsförsörjning säkrar tillräcklig volym och bredd i bostadsbyggandet i staden samt tillgodoser behoven för särskilt utsatta grupper på bostadsmarknaden i Malmö.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar att kommunstyrelsen har remitterat stadskontorets förslag på åtgärder utifrån de rekommendationer som revisorskollegiet år 2018 lämnade till kommunstyrelsen och andra berörda nämnder.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att stadskontoret ger en heltäckande och korrekt bild av Malmö stads ansvar i hemlöshetsfrågan.

Nämnden anser att stadskontoret i utredningens slutsatser lyfter fram flera viktiga områden som behöver förbättras i stadens arbete mot hemlöshet. Det gäller bland annat slutsatsen att det krävs en stark styrning och tydliga prioriteringar på kommunövergripande nivå för att stadens arbete för bostadslösa ska fylla de krav lagstiftaren ställer och samtidigt säkerställa att

stadens gemensamma arbete motverkar hemlöshet. Nämnden instämmer också i stadskontorets slutsats att det finns behov av att kommunstyrelsens roll blir tydligare när det gäller att leda och samordna arbetet i staden. Många av de förslag som utredningen ger ökar förutsättningarna för staden att motverka hemlöshet.

Nedan kommenterar nämnden stadskontorets förslag på åtgärder för att möta revisorskollegiets rekommendationer.

Kommunstyrelsen rekommenderas att utifrån reglementena förtydliga ansvarsfördelningen mellan nämndernas kompetens avseende hemlöshetsarbetet.

Utredningens förslag: För att arbetet och ansvaret ska tydliggöras, som en del i stadens arbete med att motverka hemlöshet, bör en översyn av berörda nämnders reglemente göras senast 2022.

Nämnden anser att det är bra att nämndernas reglementen ytterligare förtydligar ansvarsfördelningen för arbetet med att förebygga och motverka hemlöshet inom kommunen. Översynen borde ha genomförts tidigare, efter att stadsrevisionen presenterade sin granskning år 2018.

Eftersom hemlöshet i huvudsak är en fråga om bostadsförsörjning och bostadsbyggande är det rimligt att ansvaret för att förebygga och motverka hemlöshet på ett tydligare sätt lyfts in i flera nämnders reglemente.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att säkerställa att barnrätts-, jämställdhets-, och antidiskrimineringsperspektiven beaktas i utvärderingar och uppföljningar av hemlöshetsarbetet.

Utredningens förslag: För att säkerställa att uppföljningar och utvärderingar säkerställer att barnrätts-, jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv beaktas bör dessa perspektiv finnas med i översynen av berörda nämnders reglemente, enligt ovan.

Det är bra om frågan lyfts in arbetet med översyn av nämndernas reglementen.

I arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente finns dessa perspektiv i reglementets 1 §: Nämnden ska beakta ett barnrätts- jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv.

Nämnden lyfter perspektiven i måluppföljning och även i årlig rapport om kartläggning av hemlöshet och insatser för hemlösa. Där redovisas hur hemlöshet drabbar olika grupper av människor med uppdelning på kön, födelseland, medborgarskap och tid i Sverige. Hur hemlöshet drabbar barn redovisas också i ovanstående rapport men har också särskilt rapporterats till nämnden vid ett flertal tillfällen på senare år.

Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att säkerställa att den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen av hemlöshetskostnader är tillräckligt tydlig och transparent.

Utredningens förslag: Stadskontoret bör tillsammans med berörda nämnder, årligen följa och analysera utvecklingen av kostnader förorsakade av hemlöshet i staden som helhet. Uppföljningen och analysen bör redovisas i en rapport till kommunstyrelsen vartannat år för att säkerställa att uppföljningen är tydlig och transparent.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har på senare år utvecklat processen kring uppföljning och prognos av hemlöshetskostnaderna. Det har handlat om att säkerställa att den ekonomiska sammanställningen av hemlöshetskostnaderna är tillförlitlig och detta har bland annat gjorts i projektet ”Vårdfaktoror” i ekonomisystemet Ekot. Betalning och kostnader kopplas numera bättre till verksamhetsstatistiken. Arbetet slutfördes under år 2019.

Nämnden får flera gånger per år en redovisning av förvaltningen av hemlöshetens kostnader samt prognos för innevarande år. I samband med budgetskrivelserna för kommande år gör nämnden en prognos över kostnaderna. Nämnden följer utvecklingen vad gäller nämndens ekonomiska utfall och prognos vid varje sammanträde i enlighet med *Riktlinjer för ekonomisk styrning* som antagits av nämnden i september 2020 och reviderades i januari 2021. Inom ramen för den månatliga rapportering följs kostnadsutvecklingen avseende hemlösheten.

Ett närmare samarbete mellan stadskontoret och berörda nämnder med rapport till kommunstyrelsen vartannat år avseende hemlöshetskostnaderna är positivt och kan säkerställa att redovisningen blir heltäckande och transparent.

Kommunstyrelsen rekommenderas att förtydliga lednings- och samordnings- och uppföljningsansvaret avseende hemlöshetsfrågan i Malmö stad.

Utredningens slutsats: Stadskontoret anser att den nya organisationsstrukturen, både vad gäller stadskontorets uppsiktsplikt och stadens bostadsförsörjningsorganisation, bidrar till ökad tydlighet i lednings-, samordnings- och uppföljningsansvaret avseende hemlöshetsfrågan.

Nämnden anser att stadens arbete med bostadsförsörjning har utvecklats på senare år och att det är bra att kommunstyrelsen har tagit en tydligare roll i detta arbete.

Det finns fortfarande ett behov av att tydliggöra kommunstyrelsens ledande och samordnande roll i stadens arbete med att motverka hemlöshet.

Nämnden står bakom revisionens bedömning att det behövs en övergripande strategi för hemlöshetsarbetet. Nämndens förvaltning har deltagit i arbetet med att ta fram ett förslag till en sådan strategi (*Program för att motverka hemlöshet*). Programmet föreslås gälla under nuvarande mandatperiod till och med år 2022, men är ännu inte antaget av kommunfullmäktige.

Det är också möjligt att de kommande riktlinjerna för bostadsförsörjning, som föreslås beslutas av kommunfullmäktige år 2022, kommer att innehålla delar som skapar större tydlighet och riktning för stadens gemensamma arbete med att motverka hemlöshet.

Stadskontoret skriver att strukturerad uppsikt över nämndernas verksamheter bedrivs genom så kallade förvaltningssamordnare. Förvaltningssamordnarna arbetar enligt stadskontorets promemoria med kommunstyrelsens uppsiktsplikt. I arbetsuppgifterna ingår även ett ansvar att leda och genomföra verksamhetsuppföljning inom exempelvis frågor som berör hemlöshet.

Nämnden anser att förvaltningssamordnarnas roll och uppdrag kan tydliggöras ytterligare vad avser kommunstyrelsens uppsikt eller uppföljning av hemlöshetsarbetet.

Kommunstyrelsen rekommenderas att säkerställa att det finns en effektiv och ändamålsenlig organisation av hemlöshetsarbetet i Malmö stad.

I promemorian ger stadskontoret en övergripande beskrivning av hur hemlöshetsarbetet är organiserat i Malmö stad. Avsnittet bygger på den organisationsbeskrivning som finns i förslaget till *Program för att motverka hemlöshet*.

Nämnden anser att stadskontorets beskrivning ger en korrekt bild av hur ansvaret är fördelat idag, men att den inte ger svar på frågan om hur en effektiv och ändamålsenlig organisation av hemlöshetsarbetet skulle kunna se ut.

Det föreslagna arbetet med att genom översyn av nämndernas reglementen förtydliga ansvaret för arbetet med att motverka hemlöshet kan komma att ge ett bättre underlag för en effektiv och ändamålsenlig organisation av hemlöshetsarbetet i Malmö stad.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att analysera behovet av åtgärder i syfte att förbättra hemlöshetsarbetet.

Utredningens förslag: *Stadskontoret bör genomföra en uppföljning av program för att motverka hemlöshet senast 2023.*

Nämnden anser att utredningens förslag är bra. Det är viktigt att göra uppföljningar av styrdokument som antas av kommunfullmäktige. Det är dock oklart om och i så fall när kommunfullmäktige kommer att anta förslag på *Program för att motverka hemlöshet*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden gör fortlöpande analyser över vilka åtgärder som behövs vidtas i nämndens arbete för att motverka hemlöshet. Nämnden anser att det finns ett behov av att kommunstyrelsen och berörda nämnder löpande gör gemensamma analyser för att bedöma behovet av åtgärder i syfte att förbättra hemlöshetsarbetet.

Detta görs delvis redan idag som en del av arbetet med stadens bostadsförsörjning men kan utvecklas ytterligare. Analys över behov av åtgärder kan också vara en del av arbetet med att göra prognoser över hemlöshetsutvecklingen.

Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt tekniska nämnden rekommenderas att säkerställa att beställningen, anskaffningen och leveransen av boendelösningar fungerar effektivt och ändamålsenligt.

Utredningens förslag: Stadskontoret bör tillsammans med berörda nämnder, följa och analysera utvecklingen av beställningen, anskaffningen och leveransen av boendelösningar senast 2022.

Nämnden anser att arbetet med beställning, anskaffning och leverans av boendelösningar fungerar betydligt bättre nu jämfört med situationen då stadsrevisionen gjordes sin granskning år 2018. En ny organisation inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen innebär att nämnden på ett bättre sätt kan arbeta strategiskt med behovsplaneringen och beställningen av olika boendelösningar.

Nämnden anser vidare att den nya organisationen och styrningen av Malmö stads lokalförsörjning som infördes den 1 juni 2020 har förbättrat arbetet betydligt även om det fortfarande finns utmaningar kvar.

Nämnden ställer sig bakom utredningens förslag att arbetet bör följas upp och analyseras.

Kommunstyrelsen och arbetsmarknads- och socialnämnden samt tekniska nämnden rekommenderas att säkerställa att matchningsprocessen fungerar effektivt och ändamålsenligt.

Nämnden instämmer i stadskontorets bedömning, att pågående utvecklingsarbete visar på en positiv förflyttning i säkerställandet av en välfungerande matchningsprocess.

Nämndens arbete tillsammans med tekniska nämnden har förbättrat matchningsprocessen, det vill säga arbetet med att matcha tillgängliga boenderesurser med hemlösa personer i behov av bistånd till boende.

Nämndens bokningscentral har fått ett utökat uppdrag att samordna boendebokningen vilket har ökat förutsättningarna för en effektiv och ändamålsenlig matchningsprocess.

Kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden rekommenderas att upprätta prognoser samt utveckla den strategiska planeringen avseende bostadsförsörjning och hemlöshetsfrågan.

Utredningens förslag: Stadskontoret bör tillsammans med berörda nämnder, undersöka möjligheterna att prognostisera hemlöshetsutvecklingen i Malmö senast 2022.

Nämnden anser att flera av de exempel på analyser och rapporter som stadskontoret beskriver i sin utredning ger ett bra underlag för att göra prognoser över hemlöshetsutvecklingen.

Analyserna och rapporterna är också ett bra underlag för att utveckla den strategiska planeringen avseende bostadsförsörjningen och hemlöshetsfrågan. Det gäller bland annat den lokala prognosen för asylsökande och kommunmottagna samt den bostadsbehovsberäkning och marknadsanalys i Malmö som år 2020 genomfördes av stadsbyggnadskontoret i samband med arbetet med att ta fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram.

Nämnden instämmer i stadskontorets förslag att staden bör undersöka möjligheten att prognostisera hemlöshetsutvecklingen. Att göra prognoser bör vara en del av arbetet med stadens bostadsförsörjning. I detta arbete ingår för uppdraget relevanta nämnder.

Nämnden vill slutligen lyfta fram att stadens arbete med bostadsförsörjning är grundläggande för att motverka hemlöshet. Det är viktigt att den kommande handlingsplanen för bostadsförsörjning säkrar tillräcklig volym och bredd i bostadsbyggandet i staden samt tillgodoser behoven för särskilt utsatta grupper på bostadsmarknaden i Malmö.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

Kerstin Håkansson (V) avser inkomma med ett särskilt yttrande, bilaga.

Janne Grönholm (MP) avser inkomma med ett särskilt yttrande, bilaga.

Simon Enqvist (SD) och Nichlas Holmgren Gellersten (SD) avser inkomma med en skriftlig reservation, bilaga.